

A 2020 1-6 havi foglalkoztatási és bér adatok a versenyszféra kiemelt ágazataiban (200 fő felett foglalkoztató vállalati minta)

A 2020 első félévi foglalkoztatási és bér adatok differenciált képet mutatnak a gazdasági ágazatok szerinti összevetésben. Akár a foglalkoztatás, akár a bérek alakulását tekintjük az eltelt hónapok nagy vesztese a járműipar és annak is főleg a fizikai dolgozói.

Az átlagosnál kedvezőbben alakultak a létszám- és bér adatok a gyógyszeriparban, a kiskereskedelmi ágazatban és – inkább a foglalkoztatás alakulása, kevésbé a bérdinamika tekintetében - az informatikai szektorban.

A részletek alább!

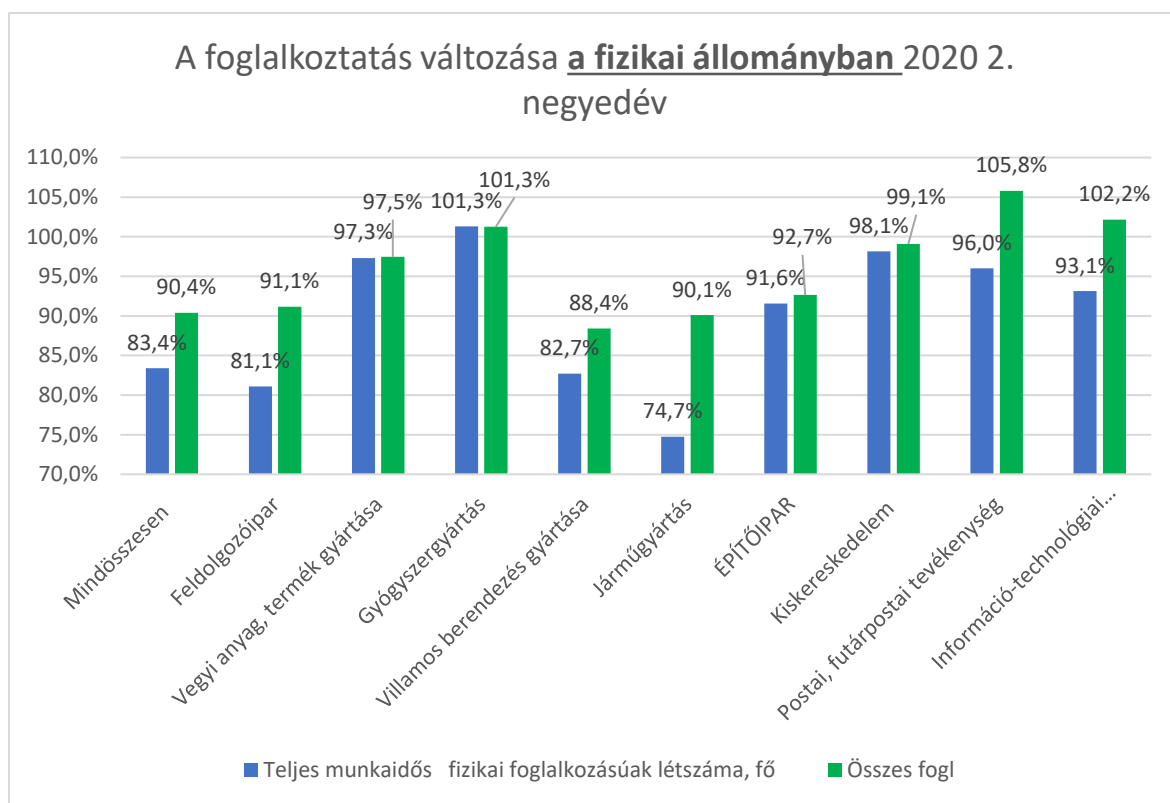
Létszám

A foglalkoztatás a versenyszféra fizikai állományában már 2020 1. negyedévében is 5%-kal, 29 300 fővel csökkent, ekkor a teljes munkaidős és a részmunkaidős foglalkoztatás egyaránt létszámot veszített.

A 2. negyedéven azután felgyorsult a foglalkoztatás csökkenése: a fizikai létszám 10%-kal 55 500 fővel esett vissza. Ennek háttérében két ellentétes irányú folyamat húzódtott meg: a teljes munkaidős létszám 17%-kal, 89 000 fővel csökkent, a részmunkaidős létszám 85%-kal 33 500 fővel nőtt. A kettő negatív egyenlege okozta az 55 500 fős foglalkoztatás csökkenést. **A legnagyobb létszám csökkenés a villamosberendezés gyártásban és a járműgyártásban következett be** 11,5%-os, 3 400 fős és 10%-os 7 100 fős fizikai létszám csökkenéssel.

Ezzel szemben április-június között nőtt a fizikai létszám a postai ágazatban 6%-kal, az infokommunikációs ágazatban 2,2%-kal és a gyógyszeriparban 1,3%-kal, de a teljes munkaidős létszám ezek közül csak a gyógyszeriparban nőtt, a többiben csökkent, amit azonban túl kompenzált a részmunkaidős létszám növekedése.

Az alábbi ábrán jól megfigyelhető, hogy ahol a teljes munkaidős fizikai létszám csökkenése a legnagyobb volt, ott a teljes (a részmunkaidőssel együtt számított) foglalkoztatás jóval kevésbé csökkent. Ez arra vezethető vissza, hogy a teljes munkaidős létszám csökkenés egy jelentős része a részmunkaidős létszámba való átsorolással, azaz a rövidített munkaidő bevezetésével járt együtt (lásd a feldolgozó ipar egészét, a villamosberendezés gyártás és a járműgyártás esetét).



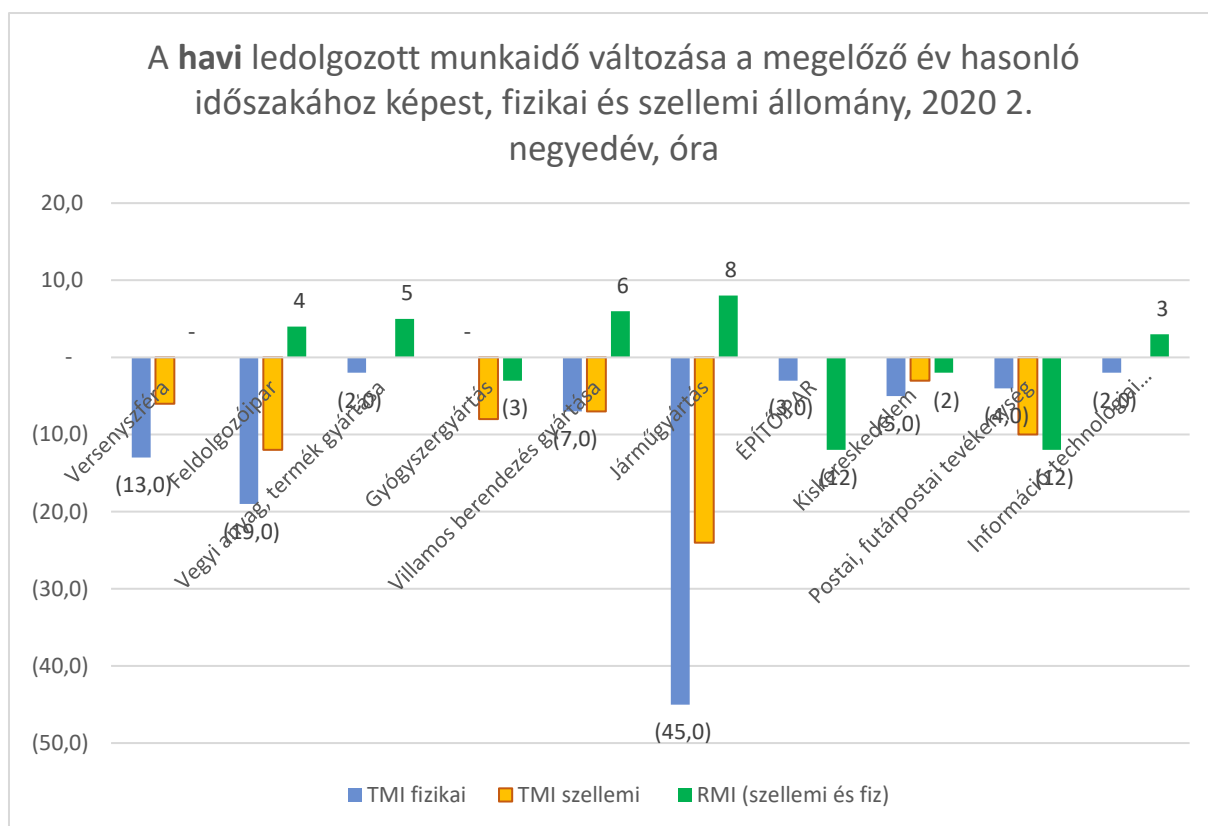
A fizikai létszámmal ellentétben a szellemi állományban jóval kisebb, mindössze 1%-os, 3 400 fős létszám csökkenés történt április – június között. A kisebb létszám veszteség feltételezhetően a rugalmas foglalkoztatási lehetőségek megteremtésének, mindenekelőtt a home office-ra való áttérésnek volt köszönhető. A foglalkoztatás munkaidő szerkezetében azonban itt is nagy arányú változás következett be: a teljes munkaidős (TMI) szellemi létszám 6,5%-kal, 24 100 fővel csökkent, a részmunkaidős (RMI) létszám viszont a duplájára, 20 700 fővel nőtt. A kettő egyenlege okozta a kismértékű, 3 400 fős szellemi foglalkoztatás csökkenést.

A csökkenő foglalkoztatási trendből erősen kilógott az infokommunikációs ágazat, ahol a szellemi létszám 10%-kal, 2800 fővel nőtt 2020 2. negyedévében.

Munkaidő

A 2. negyedévben a versenyszférában ledolgozott munkaidő a teljes munkaidős fizikai állományban átlagosan havi 13 órával, csaknem 10%-kal csökkent a megelőző év 2. negyedéhez képest.

A járműgyártásban ennél jóval nagyobb, 30%-os, havi 45 óra volt a ledolgozott munkaidő csökkenése. A járműgyártás mellett a vegyi alapanyag gyártásban csökkent még jelentősen, havi 19 órával a ledolgozott munkaidő a teljes munkaidős (TMI) fizikai állományban. Egyedülálló módon a gyógyszeriparban nem csökkent a fizikai állomány ledolgozott munkaideje a 2. negyedévben.



A teljes munkaidős szellemi állomány tekintetében a ledolgozott munkaidő havi 6 órával, fele akkora mértékben csökkent, mint a fizikaiaknál a 2. negyedévben. Egyáltalán nem csökkent a szellemiek ledolgozott munkaideje az informatikai ágazatban és a vegyi alapanyaggyártásban.

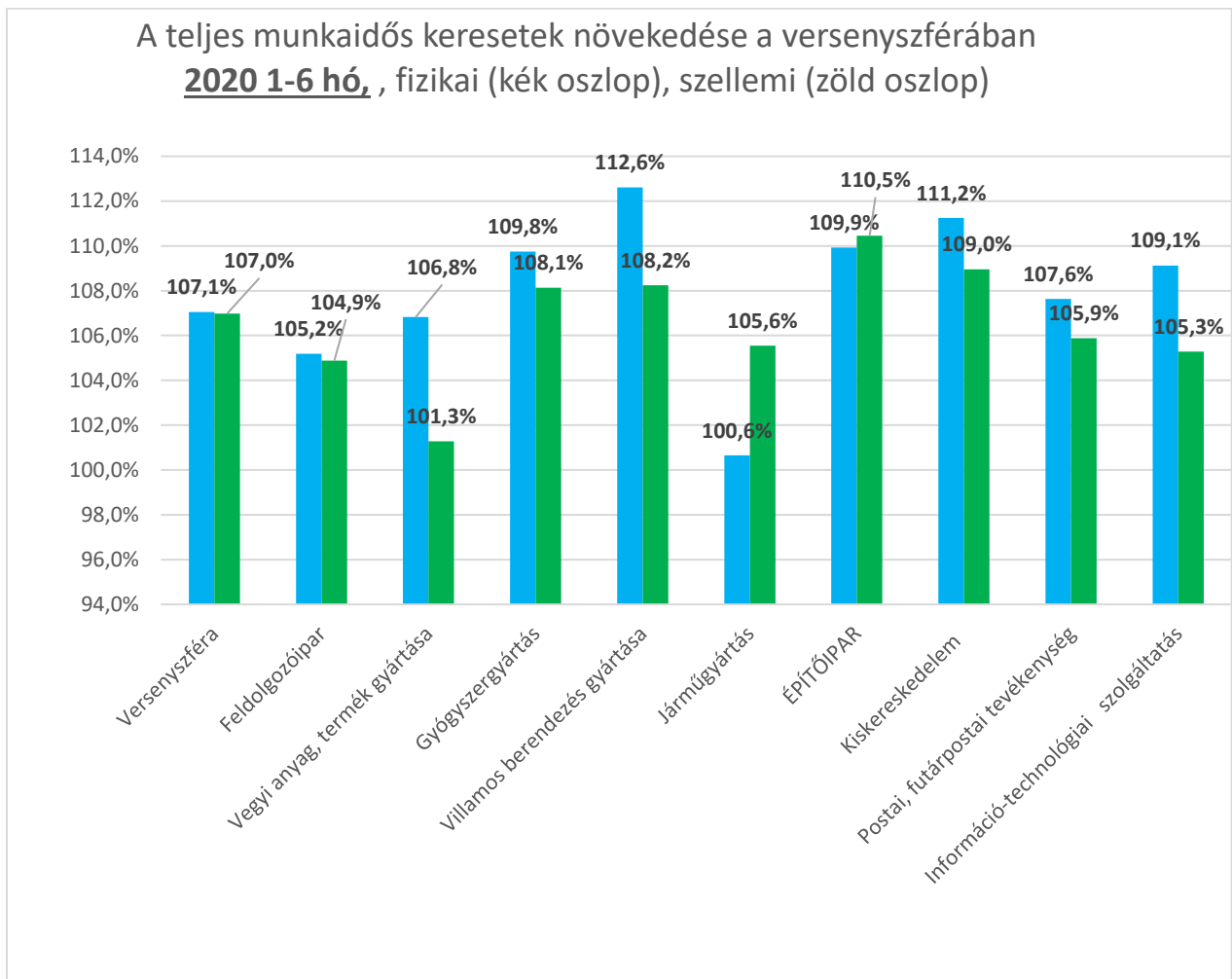
Nőtt viszont a részmunkaidős (RMI) állomány ledolgozott munkaideje a járműiparban és a villamos berendezés gyártásban, feltételezhetően az ide átcsoportosított, nagyszámú teljes munkaidős létszámnak a korábbi részmunkaidősöknél hosszabb (de a teljes munkaidőnél azért rövidebb) munkaideje következtében.

Kereset

2020 első félévében 7,1%-kal nőtt a teljes munkaidős fizikai munkavállalók bruttó keresete a versenyszférában. A féléves átlag az 1. negyedév 9,4%-os és a 2. negyedév 4,9%-os kereset növekedéséből jött ki. Az ágazatok között a legmagasabb 1-6 havi növekedés a villamosberendezés gyártásban (12,6%), a kiskereskedelemben (11,2%), a gyógyszeriparban (9,8%) és az infokommunikációs ágazatban (9,1%) valósult meg. A gyógyszeripar 6 havi átlagbérét a 2. negyedévi 13,7%-os béremelkedés húzta fel, amely a legmagasabb volt ebben a negyedévben az ágazatok között. A kiskereskedelemben a fizikai beralakulás az 1. negyedévben volt kiemelkedő, 13%-os, a 2. névre a dinamika 9,5%-ra esett vissza.

Jóval átlag alatt, mindössze 0,6%-kal nőtt viszont az első félévben a teljes munkaidős fizikai munkavállalók átlagkeresete a járműgyártásban. Itt az 1. névi 7,8%-os bérnövekedés a 2. negyedévben 7%-os csökkenésbe váltott át a megelőző év hasonló időszakához képest. A postások átlagbére ugyan az átlag körül, 7,6%-kal emelkedett 2020 1-6 hónapban, de ez a

2. negyedévi egyszeri kifizetéseknek volt csak köszönhető, mert a rendszeres bérek **mindössze 4%-kal** emelkedtek.



A teljes munkaidős szellemiek béremelkedése 2020 1-6 hónapjában a versenyszférában azonos mértékű volt, mint a fizikaiaké (7%, illetve 7,1%).

Ettől jelentősen elmaradt viszont a szellemi béremelkedés a vegyipari alapszektör ágazatban, ahol csak 1,3%-ot ért el. A vegyipari alapszektör alacsony 1-6 havi szellemi bérdinamikája a **2. negyedévi 3%-os bércsökkenés** következménye, ami részben a ledolgozott munkaidő csökkenése miatt, részben a **nem rendszeres (eseti) bérek csökkenése** miatt következett be.

Felfelé tért el az átlagtól az építőipari szellemiek 10,5%-os és a kiskereskedelmi szellemiek 9%-os 1-6 havi béremelkedése, utóbbi nem sokkal maradt el a fizikaiak 11,2%-os béremelkedésétől. **A teljes munkaidős szellemi létszám rendszeres keresetét illetően a posta ágazatban volt a legalacsonyabb béremelkedés 2,4%, amelyet egyszeri kifizetések egészítettek ki úgy, hogy a teljes kereset már 5,9%-kal nőhetett.**